

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.412/2025/7.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. október 20. napján megtartott tanácsülésen meghozta következő

v é g z é s t :

A különös kegyetlenséggel, védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Debreceni Törvényszék 2025. május 28. napján kihirdetett 24.B.57/2025/26. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.513/25. és Bj.514/25. tételszám alatt kezelt kettő darab kamerafelvétel kiadására vonatkozó rendelkezést mellőzi és azokat az ügyiratok részeként kezeli.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt is beszámítja.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat emberölés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1), (2) bekezdés d), j) pont] miatt 12 év fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte, valamint megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt. A bűnjelek közül a 18,5 cm pengehosszúságú kést elkobozta, a többi bűnjel lefoglalását megszüntette, és azok egy részét megsemmisíteni rendelte el, másik részét a vádlott, illetve sértett képviselőjének, tanúlnak, míg a Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.513/25. tételszám alatt bevételezett kamerafelvételt a Bj.514/25. tételszám alatt bevételezett kamerafelvételt részére rendelte el kiadni.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen annak kihirdetését követően a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében.

[3] A védő a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) 584. § (6) bekezdésében előírtak ellenére perorvoslatát írásban nem indokolta.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.75/2025/4. számú átiratában a védelmi fellebbezést alaptalannak találta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási hibát nem vétve járt el az ügyben és az irányadó ítéleti

tényállás alapján helytálló következtetést vont le a vádlott büntetőjogi felelősségére, valamint törvényes a bűncselekmény minősítése is. Helyesen jelölte meg a büntetéskiszabási körülményeket is, azonban a büntetéskiszabással kapcsolatban szükséges rögzíteni a vádlott által elkövetett bűncselekmény büntetési tételét és az irányadó középértéket. A vádlottal szemben kiszabott 12 év szabadságvesztés megfelel a büntetési céloknak és a büntetéskiszabási elveknek, így az enyhítést célzó fellebbezés eredményre nem vezethet.

[5] Kifejtette azonban, hogy a járulékos kérdések körében a bűnfelelősség további sorsát érintő rendelkezések egy része helyesbítést igényel, mivel a lefoglalt kamerafelvételeket nem kell kiadni a lefoglalással érintetteknek, hanem azoknak az iratok részekénti kezelését kell elrendelni. Ezen túlmenően utalt arra is, hogy törvényszék az elsőfokú nem jogerős ítélet kihirdetése után megállapított védői díj büntügyi költségként történő viseléséről törvénysértően rendelkezett ítéletében, mivel a büntügyi költséget megállapító végzés az ítélet kihirdetéséig nem került meghozatalra, így véglegessé sem válhatott. Mivel azonban a másodfokú eljárásra a védői díjat megállapító végzés véglegessé vált, így e büntügyi költségről az ítéltáblának már nem kell rendelkeznie, csupán a Be. 590. § (7) bekezdése értelmében az indokolásban annak megállapítása szükséges, hogy a bűnösnek kimondott vádlott ezen büntügyi költség viselésére is köteles. A fentiekre tekintettel összességében arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a két kamerafelvétel bűnfelelősségre vonatkozó rendelkezés módosítása mellett az elsőfokú ítéletet a Be. 598. § (2) bekezdés szerinti tanácsuláson eljárva hagyja helyben.

[6] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni szankciós fellebbezéseket a Be. 598. § (2) bekezdése alapján a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően, a törvényi előfeltételek maradéktalan teljesülése folytán tanácsuláson bírálta el. A Be. 598. § (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság tanácsuláson határoz akkor is, ha az ítélet ellen a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést és a tényállás megalapozott, vagy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) vagy c) pontján alapul és a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott vagy védő vagy a fellebbező nem indítványozza. A felülbírált ügyben kizárólag a büntetés enyhítése érdekében került sor fellebbezések bejelentésére, nyilvános ülés, vagy tárgyalás kitűzését a törvényben jogosult perbeli főszemélyek (ügyészség, vádlott, védő) nem indítványozták, más fellebbező pedig nem volt, így a tanácsuláson való elbírálás törvényi feltételei fennálltak.

[7] A büntetés enyhítésére irányuló perorvoslatok alaptalannak mutatkoztak.

[8] Tekintettel arra, hogy a vádlott és védője a jogorvoslataikat kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül, figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdésére.

[9] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésekre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítését érintő rendelkezésekre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontok- c) pont, (5/a) bekezdés]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a

büntetéssel kapcsolatos rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket.

[10] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le, nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan relatív eljárási hibát [Be. 609. § (1) bekezdés (2) bekezdés a)-d) pont], ami az érdemi felülbírálatot kizárta volna.

[11] A fellebbviteli főügyészség észrevételével egyetértve az eljárási szabályok kapcsán ki kell térni arra, hogy az elsőfokú bíróság a 24.B.57/2025/26. számú tárgyalási jegyzőkönyvből megállapíthatóan az ügydöntő határozat kihirdetését, annak szóbeli indokolását, a jogorvoslati kioktatást, az ítélet elleni fellebbezések szóban történt bejelentését, illetve a kényszerintézkedés tárgyában hozott határozatának kihirdetését követően a VIII. számú végzésében rendelkezett a kirendelt védő részére 17 780 forint védői díj és 10 066 forint felkészülési díj megállapításáról, utalványozásáról, illetve a költségjegyzékbe történő bejegyzéséről oly módon, hogy a bűnügyi költség ezen összegét már tartalmazta a kihirdetett elsőfokú ítélet is, ami ekként nem felelt meg a perrendi előírásoknak. Abban az esetben ugyanis, amikor az ügydöntő határozat meghozatala után kerül megállapításra olyan bűnügyi költség, ami valójában már az ügydöntő meghozatala idején is létezett, de a bíróság csak a határozat meghozatala után hoz határozatot annak összegét illetően, a Be. 554. § (2) bekezdése szerint kell eljárni. Mindez azonban nem jelentett olyan eljárási hibát, ami a Be. 590. § (5a) bekezdése és a Be. 590. § (5) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján az érdemi felülbírálat kizárásához vezetett volna.

[12] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés alapján jelentették be. Mértékes fellebbezésnél az elsőfokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes, mely kötöttség a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában szabályozott, ún. történeti tényállásra vonatkozik.

[13] A felülbírálat kiterjesztése során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – büntethetőségi akadály hiányában – törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére. Nem volt észlelhető olyan körülmény, amely a terhelt felmentését vagy az eljárás megszüntetését tette volna szükségessé.

[14] A cselekmény jogi minősítése megfelel az anyagi jogi szabályoknak, e részben az elsőfokú bíróság helytálló indokolást adott, melyben foglaltakkal az ítéltábla egyetértett.

[15] A vádlott és védője által előterjesztett, a büntetés enyhítését célzó fellebbezés alaptalannak mutatkozott.

[16] A bünteteskiszabás mindig gondos és szerteágazó értékelő tevékenységet feltételez. A büntetés kiszabása során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a büntetés törvényben rögzített céljára (Btk. 79. §) és a büntetés kiszabásának elveire (Btk. 80. §), valamint a Kúria bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményében

foglaltakra. Nyilvánvaló, hogy ezek a büntetéskiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró szempontjai.

[17] A vádlott bűnösségével érintett bűncselekményt a büntető törvény 10 évtől 20 évig vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A Btk. 80. § (2) bekezdése szerint az irányadó középérték 15 év.

[18] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket helyesen tárta fel.

[19] A Btk. 79. §-ban írt büntetési célokat a bíróság az igazságszolgáltatás során érvényesíti, a büntetés lényege a bűnre adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó joghátrány okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis az elkövető által elkövetett bűntettnek megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenyítés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása. Értelemszerűen annál erősebbek kell legyenek azon akadályok, amelyek az elkövetőket visszatartják a bűntettektől, minél ellentétesebbek azok a közjával, és minél erősebbek azok a hatások, amelyek a bűntettekre ösztönzik őket [82] Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene. Ez a helyzet a más vagyonát károsító cselekmények esetében. Az élet elvétele esetén viszont oly nagy a veszteség, hogy annak mérése szinte lehetetlen. Ezért ilyenkor – feltéve, hogy ennek törvényi lehetősége adott – az olyan büntetés válik vizsgálhatóvá, aminek tartama a mérhetetlen veszteség ellenében határozatlan. E mérlegelési folyamatnak nyilvánvalóan vannak általános és speciális (az elkövető személyéből és a cselekmény jellegéből adódó) szempontjai. Ez tehát a büntetés célja, és egy adott büntetés arányosságának lényege. (Kúria Bhar.170/2020/21. [78]-[85], BH2021. 68.).

[20] A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi tényezők helytálló értékelése mellett megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés neme és mértéke megfelel a büntetéskiszabási elveknek és összhangban áll a büntetés céljával. A törvényszék a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tetterányos büntetést szabott ki, amely maximálisan kifejezi az egyéniesítés követelményét is, ugyanakkor nem került ellentétbe az általános megelőzés kívánalmával.

[21] Az elsőfokú ítéletben megállapított bűnösségi körülmények mellett az elsőfokú bíróság által kiszabott, a törvényi minimum meghaladó, de a középérték alatti tartamú szabadságvesztés nem tekinthető eltúlzottan súlyos büntetésnek, a büntetés enyhítése még a vádlotti beismerés és beszámíttóságának súlyosan korlátozott foka ellenére sem volt indokolt egyrészt a cselekmény többszörös minősülésére (védekezésre képtelen személy sérelmére, különös kegyetlenséggel elkövetett cselekmény), másrészt arra tekintettel, hogy a sértett az adott helyzetben nem csupán védekezésre képtelennek volt tekinthető, hanem kiszolgáltatottságának, védtelenségének mértéke az idős kora, a vádlotthoz fűződő hozzátartozói minősége, és az emiatti kötődése miatt még nagyobb fokú volt. A 12 év tartamú szabadságvesztés és az ehhez igazodóan kiszabott maximális – 10 év – tartamú

közügyektől eltiltás mellékbüntetés lényeges enyhítése szóba sem jöhetett, ezért a büntetés enyhítésére irányuló védelmi perorvoslat eredményre nem vezethetett.

[22] Az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó kérdések felülbírálata során megállapítható, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadság kizártságára, az előzetes fogvatartás beszámítására, a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezések is alapvetően megfelelnek a törvénynek.

[23] A törvényszék a Be. 574. § (1) bekezdésben írtakkal összhangban kötelezte a vádlottat az elsőfokú eljárás során a szakértői vélemények elkészítésével, a szakértők tárgyaláson való megjelenésével, a kirendelt védő díjával és a tanú útiköltségével keletkezett bűnügyi költség megfizetésére. A kirendelt védőnek a 2025. május 28. napján tartott tárgyalási napon történő jelenlétével keletkezett költség is bűnügyi költség a Be. 145. § (1) bekezdés c) pontja alapján, ezért ezen bűnügyi költséget is a bűnösnek kimondott vádlott viseli a Be. 574. § (1) bekezdése szerint. Mivel a kirendelt védő díját érintően az ezen tárgyalási napon meghozott, és a 24.B.57/2025/26. számú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyvben foglalt VIII. számú végzés véglegessé vált, ezáltal e bűnügyi költségről az ítéltáblának már nem kellett rendelkeznie.

[24] A bűnjeleket illetően a rendelkezésre álló adatok szerint a két darab kamerafelvétel hatósági CD-re átmásolt felvételek, amelyek a Be. 204. § (1) és (2) bekezdése szerint még a lefoglalásuk nélkül is tárgyi bizonyítási eszköznek tekintendők a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról. 11/2003. (V. 8.) IM–BM–PM együttes rendelet 50. § (1b) bekezdés a) pontja nyomán. Ezért fellebbezési főügyészség észrevételében írtakkal egyetértve a kamerafelvételeket tartalmazó tárgyi bizonyítási eszközt képező CD-ket nem kell kiadni a lefoglalással érintetteknek, hanem azoknak az ügyiratok részekénti kezelését rendelte el a másodfokú bíróság.

[25] A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a fellebbezések alaptalansága miatt a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – az indoklás fentiek szerinti kiegészítése és pontosítása mellett – helybenhagyta azzal, hogy a kamerafelvételeket az ügyiratok részeként kell kezelni.

[26] Az ítéltábla a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámításáról a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján rendelkezett.

[27] A másodfokú határozattal szemben fellebbezésnek – ellentétes döntés hiányában - a Be. 615. § (5) bekezdésében és a Be. 458. § (2) bekezdés a) pontjában írt rendelkezések értelmében nincs helye.

Debrecen, 2025. október 20.

Dr. Elek Balázs sk.

a tanács elnöke

Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura sk.
előadó bíró

Dr. Toma Attila sk.
bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 24.B.57/2025/26. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen határozatával a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. október 20.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke